

Zdzisław Suwałowski
ur. 1932; Lublin

Tytuł fragmentu relacji	Handel wymienny z więzionymi Żydami
Zakres terytorialny i czasowy	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, Handel z Żydami

Handel wymienny z więzionymi Żydami

Był taki Niemiec, który był komunistą, on siedział 9 lat w obozie, nadzorował więźniów. Był dobrym człowiekiem, starał się wspomagać Żydów. Było raz tak, że Żydzi musieli wybierać piach i jednego przywaliło, nie wiem co z tym ciałem tego pasiaka się stało. To taki Dzieciniak znał się z tym Niemcem komunistą i powiedział nam, że ten Niemiec, który pilnował Żydów będzie tolerował, to że my z tymi Żydami będziemy robili wymianę, tylko żeby nie zrobić jakiejś „świni”, to znaczy nie podawać broni czy jakichś ulotek. Na początku było ciężko, ale później się to wszystko rozkręciło, jak ten Dzieciniak nam powiedział, że to będzie w jakiś sposób tolerowane, to my zaczęliśmy się starać o żywność i podawać im. Podawaliśmy cukier w kostce, robiliśmy takie paczuszki, wiązaliśmy, układaliśmy je równiutko i wiązaliśmy sznurkiem. Tak samo jakiś kawałek słoniny, czy sera, cokolwiek do jedzenia. Dostawałem za to na przykład sweter, ale on miał tysiące wszy, ta włóczka z tego swetra była cała wszami naszpikowana, to w zimie kładliśmy na mróz, jak była mroźna noc, to słycać było tylko pyk, pyk, pyk, tak te wszy pękały, później ich strzepywaliśmy. W lecie natomiast szło się do Bystrzycy, tam kobiety miały zrobione do prania takie kładki z drzewa, cokolwiek wpuszczone do wody i kijanką się waliło w te ubrania. Wyciągało się taki mokry sweter na mostek i znów waliło się tą kijanką i strząchało się te wszy. Chłopi kupowali te swetry, brało się na targowicę, tam ludzie sprzedawali świnię, drób, inne rzeczy, i my też tam sprzedawaliśmy te swetry. Od Żydów brało się też majtki i koszule, to był komplet damski. Handlowaliśmy z tymi pasiakami aż do momentu kiedy przestali ich przywozić. Oni zakopywali dla nas towar w umówionym miejscu, a my dla nich, później się to odkopywało.

Data i miejsce nagrania	2009-10-21, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski, Piotr Lasota
Transkrypcja	Piotr Lasota
Redakcja	Tomasz Czajkowski, Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"